

Rapport over restaureringsarbeidet i 2013 utført av ekstra ordinære midlar til Salhus Tricotagefabrik

I dette dokumentet vil vi gjere greie for restaureringstiltaka som er ferdigstilte pr 31.12.2013 etter at Museumssenteret i Hordaland, ved avdeling Norsk Trikotasjemuseum, har motteke ekstra tilsagnsmidlar i perioden 2011-2013. Vi viser også til rapport sendt i 2013 kor vi gjorde greie for dei prosjekta som ikkje er med i denne rapporten.

Vi vil med det same få nytte høve til å takka for dei ekstraordinære tilskota frå Riksantikvaren. Midlane har gjort det muleg å utføre eit stort og svært nødvendig arbeid på Salhus Tricotagefabrik.

I perioden kor vi har motteke ekstra restaureringsmidlar, har vi arbeidd med fleire av restaureringstiltaka samstundes. Vi har nytta oss av eksterne fagfolk til å utføre og jobbe saman med fagtilsette ved museet. Faste tilsette har fungert som prosjektleiarar for dei ekstraordinære prosjekta både for å sikra arbeidet samt for å tileigna seg viktig kunnskap. Ved sidan av dei ekstraordinære tiltaka har vi også utført ordinært vedlikehald på bygg og maskinar, og vi har jobba med sikring av bygg og anlegg. Eige personale har altså både delteke og utført det ordinære vedlikehaldet og prosjekta, men vi har i periodar leigd inn personar til å utføre mykje av det ordinære vedlikehaldet for å sikre at dette har blitt gjort. Museet sine eigne fagfolk har hatt oppsyn med innleidd personale.

I det følgjande skal vi beskrive kvart prosjekt. Det skal leggst merka til at rekneskapan ikkje følgjer dette dokumentet. Vi held på å avslutte rekneskapan og den vil vi ettersende så snart den er klar.

Utvendig sikring av reposit på 1860-bustaden

Restaureringa av reposit er utført av murmeister Rognaldsen. Arbeidet har bestått i å restaurere reposit som blei sett opp tidleg på 1930-talet. Reposit blei i 1930 sett opp i armert betong langs søre langside med trapp opp til reposit og langs reposit vart det teke hol i kledninga slik at kvart husvære i 2.etasje fekk eiga ytterdør. Inn mot bygget kvilar reposit på ein trekonstruksjon på den lafta ytterveggen. Yttarst kvilar reposit på søyler av hole jenrøyr.

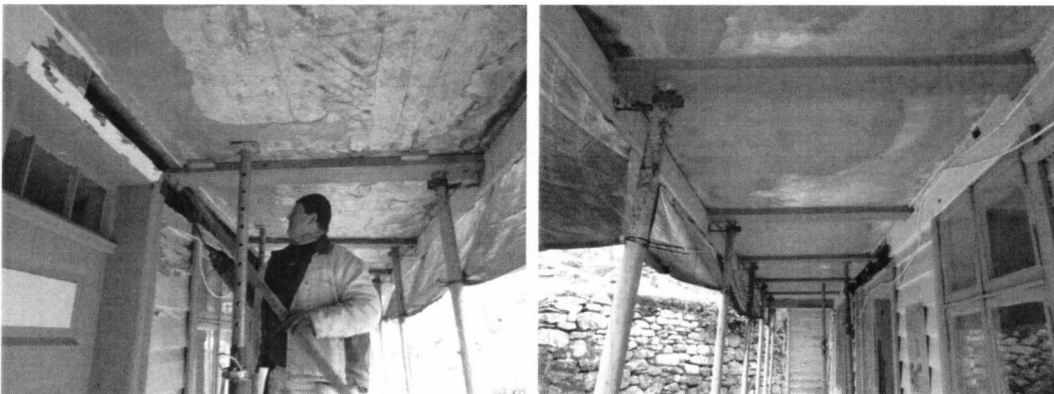
Reposit er pakka inn under restaureringsarbeidet.

Foto: Norsk Trikotasjemuseum

Det var store råteskader i berebjelkane, opplengere, kledninga, vindaugo og listverk og dette er nå utbetra. På undersida var deler av armeringa synleg og angrepet av rust. Alt betongarbeid er utført slik at repositet nå er ferdig restaurert. Murmeister Rognaldsen har utført dette arbeidet i tett samarbeid med museet sine handverkarar.

Forutan dette er støttene for repositet skrapa, grunna og malt. Rekkverket for trapp er også malt, og trappa er olja med 3 strøk.

Det er no mogleg å nytte repositet som inngang til leilegheitene i 2. etasje i arbeidarbustaden.

Oppmuring av utrasa bakkemurer på uteområdet

Terrenget på fabrikkens sitt område er bratt. Alt tidleg vart det sett opp ei rekke bakkemurar i samband med gangveggar og betring av terrengforholda på uteområdet. Dette var tørrmurar utan bindemiddel. Dei siste åra seg fleire av desse ut grunna sviktande drenering. Dette var eit problem med tanke på tryggleiken for tilsette ved museet, museumsbesøkande og andre som ferdast i området. Nå er dette sterkt forbetra etter oppmuring som er gjort i tilknytning dei ekstraordinære midlane, staden er sikra og uteområdet har fått ei betydeleg oppgradering.

Under fagleg rettleiing av tørrmurar Håkon Aase har han og hans kollega mura opp att fleire bakkemurar på museet sitt område. Dette gjeld:

- bakkemur ved Skådalshuset (1860)
- bakkemur mot veg på museumsområdet
- 2 stykk bakkemur ved arbeidarbustaden (1860)
- bakkemur ved lærarbustad (1865)
- bakkemur ved lærarbustad (1865) ved hage og leikeplass

Her arbeidar murar med bakkemuren ved arbeidarbustad 1860.

Foto: Norsk Trikotasjemuseum

Innvendig restaurering av 1860 bustad

I mai og juni 2013 arbeidde NIKU med å utføre ei bygningshistorisk analyse av arbeidarbustaden frå 1860. Vi har fått ein omfattande oppdragsrapport som er viktig og bidreg i arbeidet med å tilbakeføre leilegheitene til ulike tidsperiodar. Vi har fått god innsikt og forståing i korleis ein går fram med denne type arbeid og ikkje minst i korleis ein lagar ei farge-trapp. Rapporten er tilgjengeleg for Riksantikvaren om dykk skulle ynskje å sjå den.

Dette prosjektet var stort og omfattande og vi sette ned ei prosjektgruppe av tilsette på museet for å planlegge og gjennomføre istandsettinga. I denne inngjekk både handverkarar, konservatorar og avdelingsleiar ved Norsk Trikotasjemuseum. Desse jobba tett saman med NIKU då dei utførte sitt

oppdrag. Det var naudsynt å både rive og bistå med å avdekke materiale på tak, golv og vegger for at NIKU kunne kome til for å avdekke bygningshistoria til huset. I denne prosessen var det nødvendig å gi informasjon om bygget, både med foto, teikningar og anna relevant informasjon.

Prosjektgruppa har utført store deler av istandsettinga av leilegheitene basert på NIKU sine funn. Vi har følgd deira råd om kva tidsperiodar huset bør førast tilbake til, sjølv sagt i samband med den informasjonen og kunnskapen vi har på museet og historia til bygningen. Vårt prinsipp er å innreie mest moglig autentisk ut frå tilgjengelege kjelder. Vi har samla inn materiale og lest oss opp på kunnskap om tilhøva til tekstilarbeidarane og gjort djupdykk i intervju materialet frå Salhus Tricotagefabrik. Vi har også kontakta andre museer og fått informasjon om arbeid med å istandsette ein arbeidarbustad (desse studieturane er dekkja av eige driftsbudsjett). Dette vil gi publikum ei unik forståing av korleis arbeidarane ved Salhus Tricotagefabrik levde. Men ikkje minst har vi nå fått satt i stand ein sentral bygning av anlegget.

Bygget sine kvaliteter er nå sterkt forbetra.

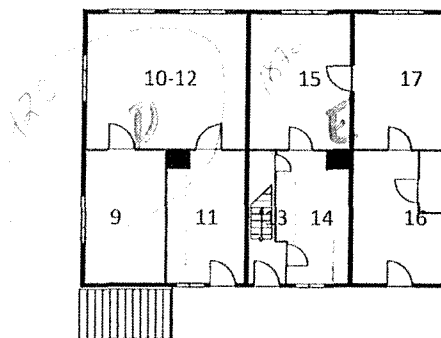
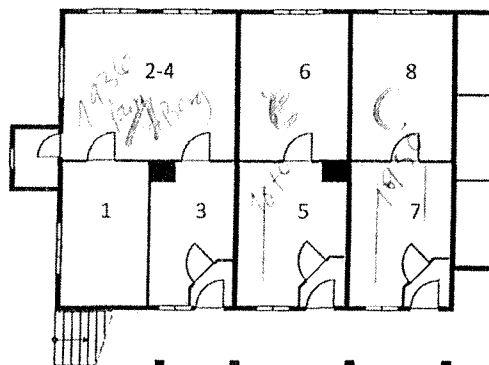
Vi innreier 4 leilegheiter som viser periodane omkring 1970, 1920, 1936 og 1963. Leilegheitene er nummerert frå nede i sør, mot nord og opp i andre etasje (sjå teikning).

Det vil følgje noko etter- og sluttarbeid i dette prosjektet som museet sine tilsette vil utføre våren 2014 av eigne ressursar.

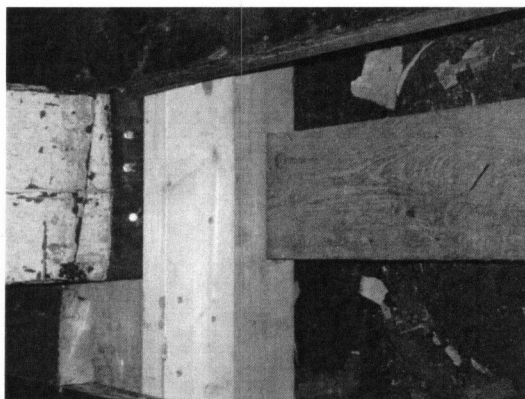
**Sikring av berande konstruksjonar i kardereri /spinneri
1910 bygg**

Byggmester Nævdal var innleidd for å utføre dette arbeidet. Han jobba tett saman med handverkar frå museet. Handverkaren frå museet var både rådgjevar, men han tok også del i sjølv arbeidet.

Problemet var at støttene som held bjelkane oppe var på veg ned. Det viste seg at ein kombinasjon av fukt, elde og tyngde har vore grunnlag for att vekta av sjølv bygningen, med alt av maskinar i etasjane over, har vorte så kraftig att dei underliggande bjelkane var komprimert med fleire centimeter. Bjelkane var også kraftig angripne av fukt og råte. Mens vi arbeidde oppdaga vi at omfanget er større enn vi hadde trudd. På sikt må vi ta vekk fleire maskinar enn vi gjorde i denne

omgang og også skifte der dei står i dag. Vi har skifta ut der vi såg at det var størst behov og der vi kom til. Ved kvart punkt jekka vi opp bygget på kvar side av støtta. Mens vi skifta ut dårleg materiale sikra vi med to skrustøtter. Vi måtte vere to menn på dette for å klare å jobbe med jekkanne samstundes. Når vi hadde skifta ut det dårlege materialet, sette me opp ei ny støtte med skråavstivare. Tidlegare var dette eit støttepunkt, men som i fabrikkens si tid (då det var drift og ein gong før 1989) har blitt fjerna for å lette tilgangen i lokalet. Nå er bygget sikra og museet sine handverkar har fått god kunnskap og innsikt til å kunne fortsetta dette arbeidet om det skulle vera naudsynt.

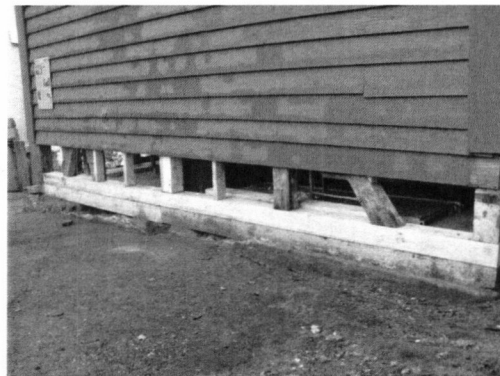
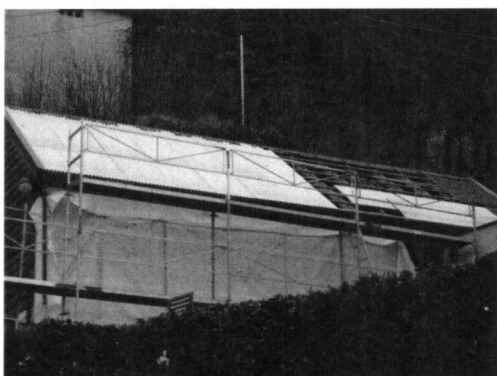

Sikring av berande konstruksjonar i Rulleboden

Den såkalla «rulleboden» er eit større uthus (6,5 x 12,5 m) frå 1865. Bygget er i bindingsverk med mura kjeller. I vestre del av bygget er bindingsverket utmura, noko som er uvanleg på Vestlandet. Bygningen ligg i samband med den tidlegare direktørbustaden Kveldheim. Rulleboden har vore i dårleg stand lenge. Då Bergen kommune eigde bygget (Kveldheim og rulleboden) blei det ikkje utført naudsynt vedlikehald, og då museet overtok ansvaret var bygningen i svært dårleg stand.

Då vi starta opp arbeidet og vi byrja å riva kledning, viste det seg at det venta oss eit stort og omfattande arbeid. Kledninga var svært dårleg stand, det same gjaldt stendarar, svillar, bjelkar, alle vindauga og særleg taktekinga viste seg å vere i svært dårleg forfatning. For å kome i hamn med tildelte midlar måtte vi prioritera å skifte dei berande konstruksjonane og skifte og legge på ny takteking. Vi har derfor skifta ut mykje treverk og lagt ny takteking i bølgeblikk. I arbeidet med å skifte dei berande konstruksjonane, måtte vi demontere det elektriske anlegget og brannanlegget for å kunne klare å skifte ut dei øydelagde konstruksjonane.

Det gjenstår framleis mykje arbeid for at rulleboden kan karakteriserast med tilfredstillande tilstandsgrad. Arbeidet med å sikre rulleboden vart utført av Byggmester Nævdal med stor og viktig deltaking av egne ressursar. Museet sine egne handverkarar vil gjere noko sluttarbeid på bygget i 2014. Under ser de foto som er tatt mens arbeidet stod på. Alle foto: Norsk Trikotasjemuseum.

Oppgradering og rehabilitering av skorsteinar i eksterne bygg

Museet leigde inn Murmeister Rognaldsen for å få utført oppgraderinga og rehabiliteringa av skorsteinane på anlegget sine bygg:

- Skådalshuset (arbeidarbustad 1860)
- Læarbustad (1865)
- Arbeidarbustaden (1860)
- Skulehuset (1878)
- Bryggarhuset (1860)
- Kveldheim

Det er svært vanskeleg å kome til med lift til desse bygga sidan bygga er plassert i det kuperte terrenget på anlegget. Vi måtte bygge mykje stillas slik at murarane skulle kome til. I rehabiliteringa har vi nytta både keramiske røyr i ulike storleikar og stålrøyr i skorsteinane.

Eldstadene blei også demonterte og kontrollerte mens vi utførte arbeidet. Tre av eldstadane var i så dårleg forfatning at dei ikkje ble godkjent for vidare bruk. Dei øvrige eldstadane var alle godkjent for bruk. Det er godt å vite at alle eldstadane/skorsteinane i dag er sikra, sidan dette betyr mykje for å forebygge brann. Dette er ikkje viktig bare med tanke på det enkelte bygget, men for heile anlegget knytt til Salhus Tricotagefabrik.

Restaurering av Kveldheim

Nytt mønebeslag er skifta på taket. Det gamle var vekke, så nå har vi fått montert nytt. Vi har vaska og skrap/stålbørsta og til slutt malt 2 strøk på fasadane på huset. Vi tok siste strøk med pensel for at sluttresultatet skulle vera mest mogeleg likt det opphavlege. Fleirtalet av vindauga blei tatt ut av ramtreet og blei skrapa, kitta og måla på nytt. Vi bestilte 9 nye vindauge lik dei opphavlege frå vindaugssnekkar Per Bjørnar Fagernes. Dei nye er grunna, glas er skjert til, dei er kitta og malt.

Vi har fjerna tre frå eigedommen sidan desse utgjorde ein stor trussel for bygning og vedlikehaldsarbeidet sidan desse sto svært tett inntil bygget og var svære tre.

Innvendig har vi skifta fleire gulv på grunn av tidlegare vannlekkasje. Vi har pussa/slipt og malt gulva.

Slutføring av arbeidet med dampanlegg/ fyrrommet

Fyrrommet består av fyrkjele med teknisk utstyr, sprinklaranlegg, ventiler og lufttrykkanlegg.

Fyrrommet var eit svært viktig rom med mange sentrale funksjonar då fabrikk var i drift. Det forsynte fabrikk med steam, varmt vatten og varme.

Fyrkjeleanlegget er nå blitt overhaldt av firmaet Titlestad i samband med museet sine fagfolk. Han har utført service på anlegget som inneber reingjering av heile anlegget. I denne tilknytning skifta han foringar, pakningar og defekte deler.

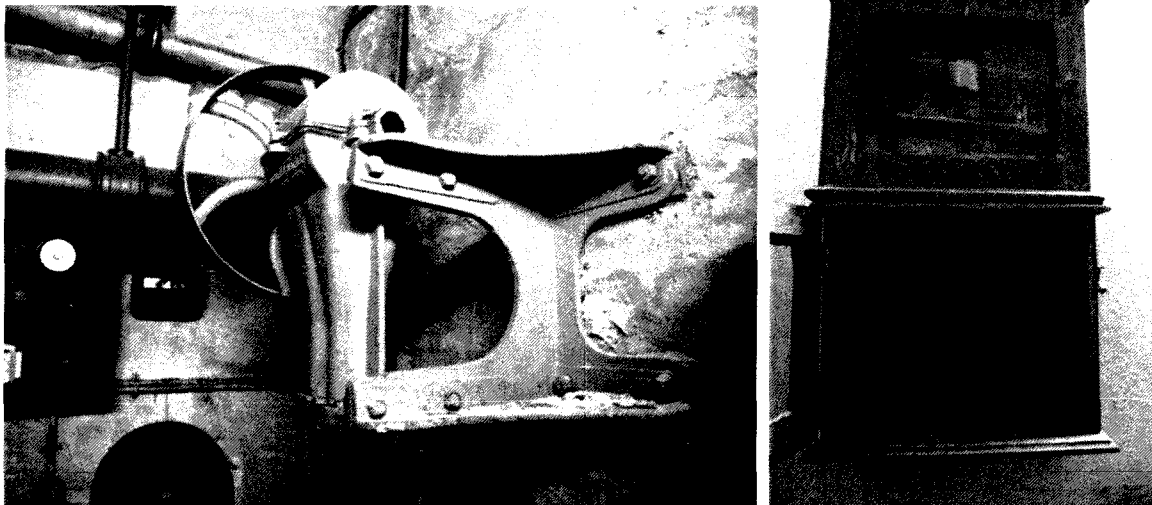
Fabrikken har eit originalt sprinklaranlegg frå 1928. Det originale kompressoranlegget frå 1928 er framleis intakt. Vi har dokumenter kompressoranlegget med foto og nedteikningar. Dette har museet sine konservatorar bidrege med.

Alt teknisk utstyr og instrument er fotografert og overhaldt.

El-tavla for anlegget er også intakt og det er utprøvd av godkjent elektriskar.

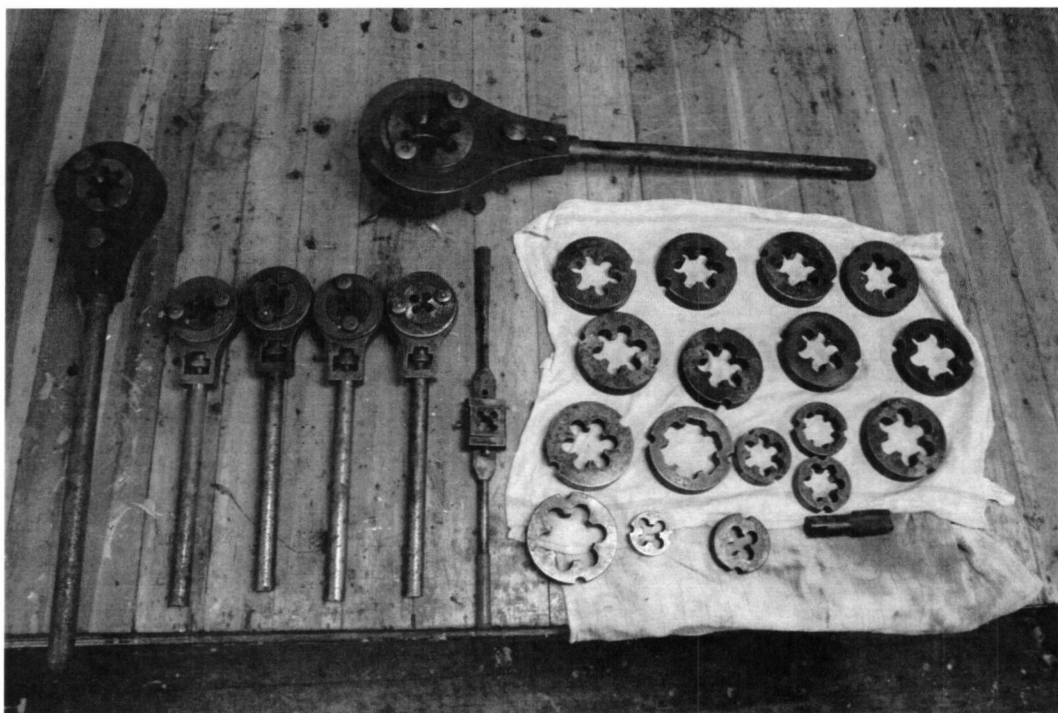
Lufttrykkanlegget består av kompressor, trykktank og rørsystem som går gjennom heile produksjonsanlegget. Trykkluft er viktig mellom anna for å kunne reingjere maskinparken og fjerne støv frå maskinane. Museet har motteke to sokkestrikkemaskiner av Safa Samnanger AS. Dette er strikkemaskiner frå slutten av 1980-talet som er avhengige av trykkluft for å kunne startast opp.

Lufttrykkanlegget er nå intakt, og vi har brukt så mykje av det originale anlegget som det er forsvarleg å nytte. Kompressor er overhaldt av Atlas Copo v/Arve Frøyseth. Han hadde service på dette anlegget når fabrikkens var i drift, og kunne fortelje mykje om anlegget og menneska som arbeidde på fabrikkens. Nå har vi trykkluft til alle avdelingane, både til kardereri, spoleri, strikkeloft og til syloft, slik det ein gong var.

I fyrrommet var det ein røyrleggarverkstad. Det var fabrikkens sine egne tilsette som utførte naudsynd arbeid på installasjonar og vedlikehald av røyrleidningane på fabrikkens og arbeidarbustadene. Det finst handteikningar av installasjonane i nordre hamn. Røyrleggarverktøyet

er 60-70 år gammalt, og er i all hovudsak brukt av fabrikkens sine egne tilsette. Det er nå blitt smurt og reingjort av museet sine egne fagfolk.

Søknad om tilskot til vedlikehald av Salhus Tricotagefabrik i 2014

Museumssenteret i Hordaland, avdeling Norsk Trikotasjemuseum søker med dette om kr 1 500 000 til 2 stillingar, samt til verktøy og utstyr, som skal sikre og ta del i vedlikehaldet av det nasjonale industriminnet Salhus Tricotagefabrik i 2014.

Dei siste åra har museet motteke ekstra restaureringsmidlar og vi har av den grunn hatt mulighet til å utføre og slutføre viktige restaureringstiltak (sjå eigen rapport). Midlane har bidratt til at anlegget nå er i betre stand enn på mange år. Vi ønskjer å halde fram med dette gode arbeidet. Framover ønskjer vi både å fokusere på det daglege vedlikehaldet, men også utføre større restaureringsprosjekt som vi veit må gjerast framover. For å kunne utføre dette vil vi ha behov for eit større mannskap enn det vi har i dag.

Museet ønskjer å kunne tilsette ytterlegare to fagtilsette innan bygg og anlegg: 1) ei fast stilling som maskinmekanikar og 2) ei fast stilling som bygningshandverkar.

Jamfør også søknaden om tilskot til sikring og restaurering av Salhus Tricotagefabrik for å sjå oversikten over dei store og naudsynte oppgåvene og tiltaka som må gjerast på industriminnet i 2014 og framover.

Salhus Tricotagefabrik (1859-1989) - omtale av verneobjektet

Salhus Tricotagefabrik (1859-1989) var landets første fullmekaniserte trikotasjefabrikk og høyrer til den første industrialiseringsbølga i Noreg. Fabrikken er intakt med bygningar, maskinpark, delelager og arkiv. Arkivet er deponert til Bergen Byarkiv. Anlegget er på til saman 31 bygg og har eit samla golvareal på omlag 10.000 m². I tillegg til alle fabrikkbygga har museet tre arbeidarbustader, disponentvilla, skulehus, samt diverse uthus og boder, uteareal med grøntanlegg, mura elveløp, vegar, stiar, bakkemurar og sjøfront.

Museet si maskinsamling er den største i Noreg innan trikotasjeindustrien. Vi tar vare på maskiner til ulike prosesser i produksjonen av strikkede tekstiler, fra ullmottak, vasking, farging, karding, spinning, spoling og strikking, til tilskjæring, sying, kvalitetskontroll, pakking og emballeringstøre. Store delar av maskinparken er frå tida kring sist hundreårsskifte, men produksjonslinja inneheld representative maskiner frå heile epoken anlegget var i drift. Samlingen rommer omtrent 150 strikkemaskiner, 200 symaskiner og 50 maskiner til andre prosesser i garn- og tekstilproduksjon. Rundt 160 av disse er utstilt i produksjonslokalene. Disse kommer hovedsakelig fra fabrikkene i Salhus, men også fra andre tekstilfabrikkar i Bergensregionen og andre deler av landet. I tillegg kjem spesialverktøy og eit svært omfattande delelager til maskinene.

Norsk Trikotasjemuseum har som tidlegare nemnt motteke midlar frå Norsk Kulturråd for å leie det nasjonale prosjektet kalla *Forvaltning av tekniske industrielle samlingar*. Prosjektet har invitert til diskusjon av felles problemstillingar knytt til registrering, klassifikasjon og verdivurdering av teknisk-industrielle samlingar innan Nettverk for arbeidarkultur og arbeidslivshistorie, Nettverk for industrihistorie og Nettverk for dei nasjonale industriminna. Prosjektet har synleggjort store

utfordringar innan samlingsforvalting på museer med teknisk industrielle samlingar, og det har synleggjort ulike utfordringar knytt til vedlikehald og reoperasjon av maskinparken.

Maskinparken og maskiner i drift

På Norsk Trikotasjemuseum diskuterer vi jamleg vedlikehaldsrutinar. Sjølv om vi ikkje har ein stor produksjon ved museet, har vi som overordna mål å halde i drift heile produksjonslinja frå ull til ferdig strikka produkt. Dette i seg sjølv er eit utfordrande mål som det ikkje vil bli enklare å nå ettersom avstanden til produksjonsslutt ved Salhus Tricotagefabrik aukar, maskinene står stille og kunnskapen om desse vert vanskelegare å få tak i.

Maskiner i drift

Vi demonstrerer eit fast utval maskiner for publikum under omvisingar på i fabrikken, samtidig som mange maskiner står stille eller er magasinerte, anten pga. manglande delar, kunnskap, arbeidskapasitet, stillstand, osv. I motsetnad til mange kulturhistoriske museumsgjenstandar, mistar maskinene mykje av verdien når dei står i ro over lengre tid. På fabrikkar i drift er det viktig å køyre maskinene regelmessig for å halde dei i køyrbar stand. Dette er likevel ikkje heilt eintydig – maskiner kan òg ha høg verdi sjølv om ein ikkje kan køyre dei: som ein del av fabrikkmiljøet ved industriminnet eller grunna spesielle spesifikasjonar som skil dei frå andre maskiner i samlinga.

Stillingar til vedlikehald av anlegget og maskinparken

I dag har museet to faste stillingar som er knytt til restaurering og vedlikehald av bygningsmassen. I den eine av desse to stillingane ligger også ansvaret for drift og sikring av anlegget. Vi har og ei fast stilling knytt til restaurering og vedlikehald av maskinar og tekniske system. Forutan desse leiger vi inn og tilset ekstra personale når det er behov og økonomi til det, både innan vedlikehald og til maskinparken. Dei som har ansvaret for restaurering og vedlikehald av maskiner og tekniske system, tek også del i arbeidet med vedlikehald og restaurering av bygningane. Desse stillingane er eit absolutt minimum for å kunne halda ved like sjølve produksjonsanlegget og den utvendige delen av bygningane med uteområda.

Ei stilling som maskinteknikar

Då Riksantikvaren vurderte Salhus Tricotagefabrik som eit særst viktig industriminne, var den nesten komplette maskinpark eit svært viktig argument for å peike ut fabrikken som eit nasjonalt industriminne. Som sagt har vi ein fast fagperson på maskinane som dekkjer heile produksjonslinja. Dette er ei stor og krevjande oppgåve som krev endå fleire tilsette med teknisk kompetanse.

I 2013 tok museet inn fleire maskinar i samlinga etter ein av dei siste tekstilfabrikkane som er igjen i landet. Maskinane har vi satt i stand, og framover ønskjer vi å sette i stand endå fleire maskinar. Når dette er gjort følgjer eit krevjande vedlikehaldsarbeid som må gjennomførast. Vi ser at det viktigast vi kan gjere for å ta vare på maskinane er å køyre og drifte dei. Dette krev både kunnskap og tid. Behov for å sikra ein utsett kompetanse gjer det også naudsynt å auke antal personar som kan jobbe med maskinar. Fabrikkanlegget inneheld fleire hundre maskiner og mange tekniske system, og vi ser at vi må sikre kunnskapen som er knytt til bruk og vedlikehald av maskinene, mens det framleis er eldre og til dels pensjonerte fagfolk tilgjengeleg.

Eit av måla for museet er å sette i stand kardeverket, noko som krev spesialkunnskap. Museet har i dag ei fast stilling som maskinreparatør som i hovudsak driftar strikkemaskinene og symaskinene i

tillegg til å bidra i vedlikehaldsarbeidet på bygg og anlegg. Vi treng ei ekstra fast stilling som maskinmekanikar som mellom anna kan drive vaskeri, fargereri, kardeverk og ringspinnemaskin. Denne personen vil kunne arbeide tett med den andre maskinteknikaren.

Me ønskjer difor å tilsetja ytterlegare ein maskinmekanikar som skal bistå i å sette i stand, innhente kunnskap og køyre maskinane for at vi best muleg kan bevare og forvalte maskinparken.

Ei stilling som bygningshandverkar

I dag er fabrikkbygget frå 1910 og delar av fabrikkbygga frå 1927 og 1953 tilgjengelege for publikum. For å kunne gjennomføra innvendig restaurering og vedlikehald av arbeidarbustader, skule, fleire fabrikkbygg må det tilsetjast ytterlegare ein bygningshandverkar. Som nemnt vil det bli behov for å gjere større restaureringsarbeide på anlegget, eit arbeid som vil krevje meir enn dei ressursane vi har i dag. For å ta vare på og utføre antikvarisk restaureringsarbeide ser vi det naudsynt med ekstra personale, og søker med dette om faste midlar til ein ekstra bygningshandverkar.

Museumssenteret i Hordaland har ei stilling som arkitekt, som Norsk Trikotasjemuseum hentar faglege råd hos og som vi ser er naudsynt innan mange ulike antikvariske prosjekt.

Søknad om tilskot til 2 nye stillingar innan bygg og anlegg

På bakgrunn av følgjande søker vi om midlar til:

Bygningshandverkar inkludert sosiale avgifter: kr 550.000

Maskinteknikar inkludert sosiale avgifter: kr 550.000

Verktøy og utstyr: kr 400 000

Samla kostnad: 1 500 000

Midlane frå Riksantikvaren er svært naudsynte for at vi kan gjere kvalitetssikra arbeid på det nasjonale industriminnet Salhus Tricotagefabrik. Vi ser fram til å høyre frå dykk som svar på vår søknad.

Søknad om tilskot til sikring og vedlikehald av Salhus Tricotagefabrik i 2014

Museumssenteret i Hordaland, avdeling Norsk Trikotasjemuseum, takkar for tilskotsmidlar for i fjor. Me søker med dette om midlar til å kunne utføre ordinær drift og vedlikehald av Salhus Tricotagefabrik i 2014 .

Vi søker også om midlar til ulike restaureringstiltak pålydande kr 1 950 000,-.

Salhus Tricotagefabrik (1859-1989) - omtale av verneobjektet

Salhus Tricotagefabrik (1859-1989) var landets første fullmekaniserte trikotasjefabrikk og høyrer til den første industrialiseringsbølga i Noreg. Fabrikken er intakt med bygningar, maskinpark, delelager og arkiv. Arkivet er deponert til Bergen Byarkiv. Anlegget er på til saman 31 bygg og har eit samla golvareal på omlag 10.000 m². I tillegg til alle fabrikkbygga har museet tre arbeidarbustader, disponentvilla, skulehus, samt diverse uthus og boder, uteareal med grøntanlegg, mura elveløp, vegar, stiar, bakkemurar og sjøfront.

Museet si maskinsamling er den største i Noreg innan trikotasjeindustrien. Vi tar vare på maskiner til ulike prosesser i produksjonen av strikka tekstiler, frå ullmottak, vasking, farging, karding, spinning, spoling og strikking, til tilskjæring, sying, kvalitetskontroll, pakking og emballering. Store delar av maskinparken er frå tida kring sist hundreårsskifte, men produksjonslinja inneheld representative maskiner frå heile epoken anlegget var i drift. Samlinga rommar omtrent 150 strikkemaskinar, 200 symaskinar og 50 maskinar til andre prosesser i garn- og tekstilproduksjonen. Rundt 160 av desse er utstilt i produksjonslokala. Desse kommer hovudsakleg frå fabrikk i Salhus, men også frå andre tekstilfabrikkar i Bergensregionen og andre deler av landet. I tillegg kjem spesialverky og eit svært omfattande delelager til maskinene.

Norsk Trikotasjemuseum har som tidlegare nemnt motteke midlar frå Norsk Kulturråd for å leie det nasjonale prosjektet kalla *Forvaltning av tekniske industrielle samlingar*. Prosjektet har invitert til diskusjon av felles problemstillingar knytt til registrering, klassifikasjon og verdivurdering av teknisk-industrielle samlingar innan Nettverk for arbeidarkultur og arbeidslivshistorie, Nettverk for industrihistorie og Nettverk for dei nasjonale industriminna. Prosjektet har synleggjort store utfordringar innan samlingsforvaltning på museer med teknisk industrielle samlingar, og det har synleggjort ulike utfordringar knytt til vedlikehald og reperasjon av maskinparken.

Arbeidet i 2013

I det følgjande vil det først bli rapportert for det ordinære vedlikehaldet i 2013, så vil vi gjere greie for dei ekstra tiltaka vi gjerne vil gjere i 2014 om vi skulle få midlar til det.

På grunn av dei ekstra midlane til restaurering av Salhus Tricotagefabrik i perioden frå 2011 til 2013 har Norsk Trikotasjemuseum fått gjort svært mykje ekstra utover det tradisjonelle vedlikehaldet i denne perioden. Her følgjer informasjon om arbeidet i 2013- som ikkje fell inn under dei ekstra restaureringsoppgåvene.

Vedlikehalds- og driftsarbeid i 2013- ordinært vedlikehald

På grunn av dei ekstra midlane til restaureringsarbeid har vi også i 2013 hatt ein usedvanleg stor aktivitet på museet. Det har vore svært travle år for arbeidsleiar, driftsleiar, handverkarar og maskinteknikarar som har arbeidd med restaureringstiltaka, både som arbeidsleiarar og handverkarar. Dette har dei gjort saman med innleidde eksterne fagfolk frå ulike firma. Slik har museet hatt ein god oversikt og kontroll over arbeidet til eksterne handverkarar samstundes som museet har tileigna seg nyttig kunnskap ved å vere tett involvert i alle prosjekta. Vi har også fokusert på og fått utført viktig og naudsynt vedlikehaldsarbeid, og til å gjere dette har vi leidd inn ekstra personale. Vi har av den grunn til tider hatt ein usedvanleg stor stab innan byggavdelinga ved museet.

Milaelva under 1900 bygningen

Milaelva går i eitt mura elveløp under 1900- bygget til fabrikk. Her hadde vi flaum i 2008 som kosta museet mykje tid og midlar. 15. november 2013 kom det ekstreme nedbørsmengder og vi var nære ved å oppleve ein ny flaum. Dei tilsette ved museet la ut sandsekker og opna luker i golv for å begrensa omfanget ved ein eventuell flaum. Dei tilsette gjekk vakt, men heldigvis ingen flaum denne dagen.

Likevel, nedbøren satta sine spor. Vatnet i elva tok med seg store steinar som nå ligger under 1900- bygningen. Vi fekk takst frå Namnsfogden 7. januar 2014, og dei har vedteke ein skadetakst slik at vi nå kan ta vekk alle steinane og slik sikre anlegget om tilsvarande nedbørsmengde skulle komme igjen.

Vi kan og legge til at NVE har laga ein rapport for sikring av Milaelva. NVE skal sikre området i løpet av 2014/2015. Om Riksantikvaren ikkje har rapporten, kan vi sende den til Dykk.

Utvendig arbeid på bygningsmassen

Langsida og gavlveggen på 1900-bygget er malt med to strøk. Vindauga med sprosser og listverk med hjørnekjøler er også malt med to strøk. Vi har skifta takrenner og skifta ut plastikken med aluminium. På «Garnlageret», som er eitt tilbygg i front av bygget 1900/1910, har vi skifta botnsvill i front mot sjøen og noko kledning grunna mykje råte.

Vidare har vi teke ut fleire vindague frå skulehus og 1860- bustaden. Vi har skifta treverke kor det var naudsynt og vindauga er skrapa, kitta og måla på nytt. Her vil vi nytta høve til å nemna att nokre av handverkarane har vore på kurs i restaurering av vindauga i regi av MAF.

Når det gjeld bassenget utandørs, det gamle fabrikkbassenget, har vi lagt ny terrasse og kjøpt inn utemøblar som er overflatebehandla. Salhus Vel deltok i dette arbeidet. Nå kan befolkninga i Salhus bruke bassenget på fine sommardagar slik som arbeidarane kunne då fabrikkens var i drift.

Alle kaier på fleire hundre kvadratmeter har blitt vaska og olja med 2 strøk. Dei gamle benkene frå Bergen kommune er vaska, skrappt og malt opptil fleire gonger.

Det er gjort mykje på uteområdet rundt arbeidarbustadane. Busker, hekkar og trær er stelt og beskjært. Alt av grøntareal er slått og stelt, i tillegg har vi planert ut og sådd i nokre nye områder. Vi har fjerna alt av eføy som vaks ut frå natursteinmurar for å hindra at eføyen skal gjere skade på murane. Uteområdet bak 1860-bustaden og brattekakken opp mot Telleviksvegen er også blitt grusa.

Utanfor smie og mekanisk verkstad finst ein eldre trappekonstruksjon som i lengre tid har vore dårleg. Her har vi gjort eit stort arbeid og skifta vekk dei rusta h-bjelkane av stål og store deler av trevirket. I dette arbeidet måtte vi ta hol i teglstein/betongkonstruksjonar.

Glas me skaffa oss i 2012 i tilknytning restaureringa av bygg 1900, frå veksthuset på Austlandet, har blitt reingjorde og er nå nytta i restaureringa av museet sine vindauge. Dette gjeld alle bygningane som museet disponerer.

Innvendig arbeid i fabrikkens og i arbeidarbustadene

Elles arbeidar vi med å restaurera dei gamle lysarmaturane i fabrikkens. Vi tok ned endå fleire i 2013 og har reingjort alt av el- ledningar. All pcb-haldig innhald er skifta ut, dette er eit arbeid som er viktig både med tanke på økonomi og ikkje med tanke på å forebygge brann.

Delar av sprinkelanlegg i er grundig vaska og målt med 2 strøk. Dette er eitt omfattande arbeid sidan ein full maskinpark er i dei same romma. Vi anser dette som eit naudsynt arbeid sidan anlegget til museet er eitt av dei eldste som finst og som fortsatt er i bruk i landet.

Vi har følgd alle serviceavtalar med eksterne fagfolk/firma når det gjelder branntilsyn, sikring og teknisk installasjonar. Dette er svært viktig med tanke at vi framleis nyttar oss av det originale anlegget.

Maskinparken

Fleire maskinar har blitt satt i stand og reparert. Etter at varmpumpene har vore i bruk i snart 1 år, ser vi klart og tydeleg at dette har positiv påverknad på maskinane. Nå har vi jamn temperatur heile døgnet og heile året, og sjølv om det er kaldt i vintermånadane kan vi starte maskinane for vedlikehald eller for demonstrasjon til publikum. Dette har ein store førebyggjande effekt for å forhindre nedbryting av maskinane. Ein positiv ringverknad er at tilsette i kalde vintermånadar har fått betre arbeidssituasjon. Varmen er sjølv sagt også til gode for vårt publikum.

Sommaren 2013 la Safa Samnanger AS ned sin produksjon av sokkar og vi tok inn to sokkestrikkemaskiner frå slutten av 1980-talet i samlinga til museet. Nå kan vi demonstrere og

formidle til publikum korleis ein produserer på moderne maskinar, noko som utvider vårt fagfelt, som er både å dokumentere, forske på, samle inn og formilde norsk tekstilindustrihistorie.

15.november var museet verstskep for NRK sin Nasjonal strikkekveld som blei sendt direkte frå museet og som blei kringkasta også utanfor Noreg. Vi var også med på Norge Rundt same dag. I forkant av programmet blei spolemaskinen, ringspinnemaskinen og fleire av strikkemaskinene overhaldt og justert, og dei var eit viktig og flott blikfang under sendinga. Vi synes at det er stor stas at NRK viser interesse for eit av dei nasjonale industriminna. Dei var svært begeistra!

I tilknytning tidlegare nemnte samlingsforvaltingsprosjekt *Forvaltning av tekniske industrielle samlingar* har vi fått betre oversyn maskinparken. Vi har oppdatert maskinlister og funnet fram og fått oversyn over alle manualane til maskinane. Dette har stor verdi for dei som arbeidar med maskinane i dag og dei som skal arbeide med dei i framtida. Vår maskinteknikar er tett involvert i prosjektet.

Vi arbeider også med å få på plass betre vedlikehaldsrutinar for maskinparken. Men vi ser at museet treng å styrke sin bemanning på drift av maskinene for at dette skal kome opp på eit høgare nivå. Jamfør innsendt dokument kor vi søker om midlar til 2 nye stillingar ved museet, den eine ein maskinteknikar.

Søknad om ekstra tiltak i 2014

Museumssenteret i Hordaland søker Riksantikvaren om tilskot til følgjande restaureringstiltak av Salhus Tricotagefabrik også komande år. Følgjande restaureringstiltak står att ved Salhus Tricotagefabrik (ikkje prioritert rekkjefølgje):

- **Innvendes restaurering av mekanisk verkstad frå 1918**

Heile rommet må tømmas sidan det er råte i tregulv som ligger på lekter på betonggulv. Sette i stand hyller og arbeidsbenker og få på plass igjen maskinar og utstyr. Oppgradering av det elektriske. Sum: om lag kr 150 000,-

- **Fleire bakkemurar på uteområdet**

Vi har bygd opp fleire bakkemurar i 2011, 2012 og 2013, men ser at det er behov for å halde fram dette arbeidet. Det er mange bakkemurar igjen på området som prosjektmidlane ikkje rakk til. Vi vil halde fram å nytte tørrmurar Håkon Aase til å gjere dette arbeidet. Me anslår summen til minst kr 500 000,-.

- **Omlagging av taket på uthuset ved Skådalshuset pga. dårleg teglstein**

Ca kr 100 000 til materiale og arbeid.

- **Restaurering av trekaier**

Berande konstruksjon må skiftast ut. Dette gjeld særleg kaiene utanfor vaskeriet og utanfor 1900/1932-bygget. Vi må mellom anna pæle ned nye støtter. Me anslår at dette vil koste ca kr 400 000,-.

- **Istandsetting av karderverket frå 1910**

Attstående arbeid er på siste delen av maskinen kor forgarnet kommer ut. Maskinen er i orden heilt fram til denne sluttdelen av prosessen. Slik forgarnet kommer ut i dag kan det ikkje nyttast vidare i ringspinnemaskinen. Kvaliteten er ikkje god nok. Vi er i dialog med Hillesvåg ullvarefabrikk og Sjølingstad ullvarefabrikk om å bistå oss i dette arbeidet. Sum om lag kr 80 000,-.

- **Istandsetting av selfaktoren**

Denne skal settast saman inne i 1900-bygge, noko me kan gjere nå sidan bygget er ferdigrestaurert. Før vi kan sette denne opp må vi skrape og male taket grunna ein gamal lekkasje i taket. I dag er maskinen demontert og skal altså monterast igjen. Det gjenstår mykje arbeid med reingjering og pussing, samt den skal smørast og koblast opp til motoren. Vi er i dialog med maskiningeniør Sigurd Øvestad om å gjere denne jobben for oss saman med maskinteknikar. Sum om lag kr 150 000,-.

- **Overhaling og istandsetting av strikkemaskinar og symaskinar og overhaling av maskinene i farger, vaskeri og apretur.**

Dette vil me gjere i samråd med tidlegare tilsette ved Salhus Tricotagefabrik og saman med fargerimeste på Janus. Sum om lag kr 400 000,-.

- **Varme i 1900- bygget:** bygget har ikkje tilstrekkelig oppvarming. 4 små varmpumper kan forsyne ullaloft med tilstrekkelig varme. Firmaet FJ Klima AS Trondheim har gitt oss ein pris på desse og det er omkring kr 170 000,-

SUM ekstra tiltak: kr 1 950 000,-

Andre og gjenstående restaureringstiltak:

- Restaurering av **bruksskulen** frå 1878.
- Restaurering av vindauge som i dag berre har 2/3 av original høgd.
- Interiørmessig tilbakeføring til skulestove av vestre del.
- Ingeriørmessig tilbakeføring av austre del.
- Fjerning av taksenking (ca 60 cm) i austre del (lærarbustad for bruksskulen).
- Erstatte noverande skifer med teglstein på taket som er originalt.

- Restaurering av **lærarbustaden** (omgangsskulelæraren) frå 1864.
- Omlegging frå betongstein til teglstein og utskifting av vindauge.
- Innvendes restaureringa av inngongsparti og skulestova der det var omgangsskule.

- Innvendes restaurering av **Skådalshuset** frå 1860.

- Innvendes restaurering av resterande delar av **Kveldheim** (1865).
- Bygningshistorisk analyse av Kveldheim (1865). Det er ynskjeleg å restaurere dei tre salongane i 1. etasje mot vest. Det kan også vere aktuelt å tilbakeføre den originale trappehallen med

salen i 2. etasje der det var synleg bjelketak. Til dei bygningshistoriske analysane vil det vere naudsynt med bistand frå kvalifiserte fagmiljø. Bygga inneheld mange lag med eldre tapet og maling.

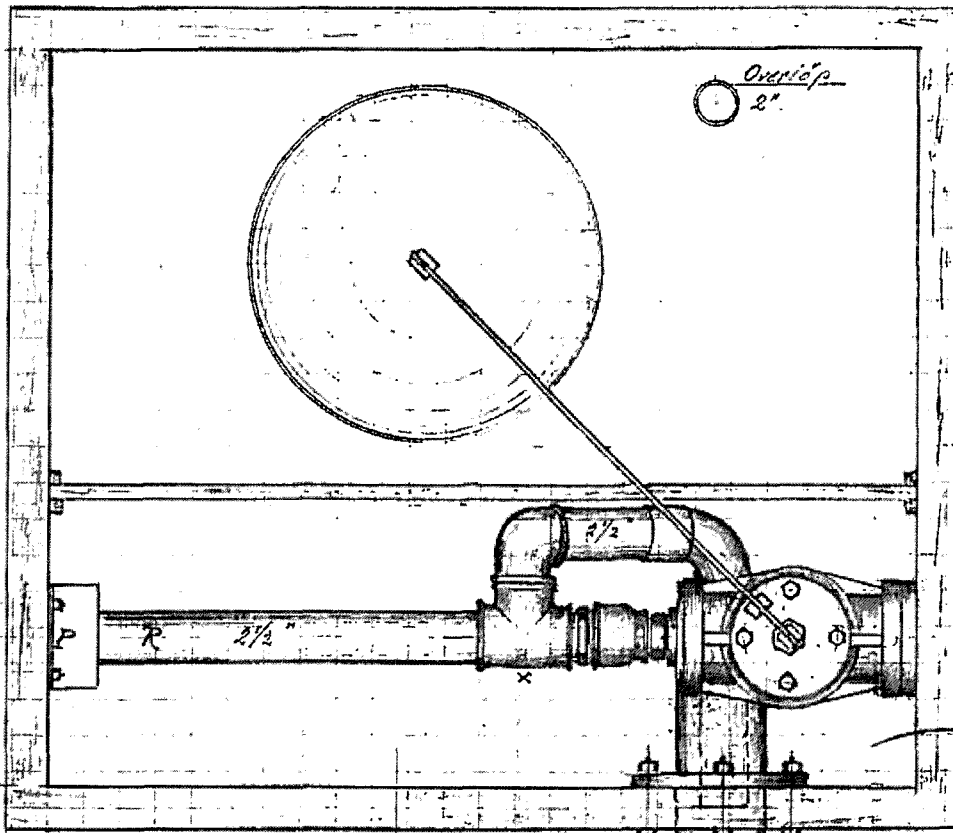
Sikring og drift:

- Det er framleis behov for å oppgradere elektriske anlegg ulike stader i fabrikk og arbeidarbustadane med tanke på betre sikring.
- Magasin manglar varme.
- 1860-bygget må sikrast betre for å forhindre brann. Dette må takast i tilknytning istandsettinga av leilegheita.
- Lærarbustaden må også brannsikrast.
- Det elektriske må ettersjåast og kontrollerast i farger og vaskeri i fabrikk.

Me håper at Riksantikvaren vil støtta arbeidet med restaurering av Salhus Tricotagefabrik også komande år.

Einledningen.
Flottörkassa.

A

17-8-65, tillöps
ledningen för flotta
ventilen fört inn i
avloppsrioret
(T. 10121 utt. 10121)

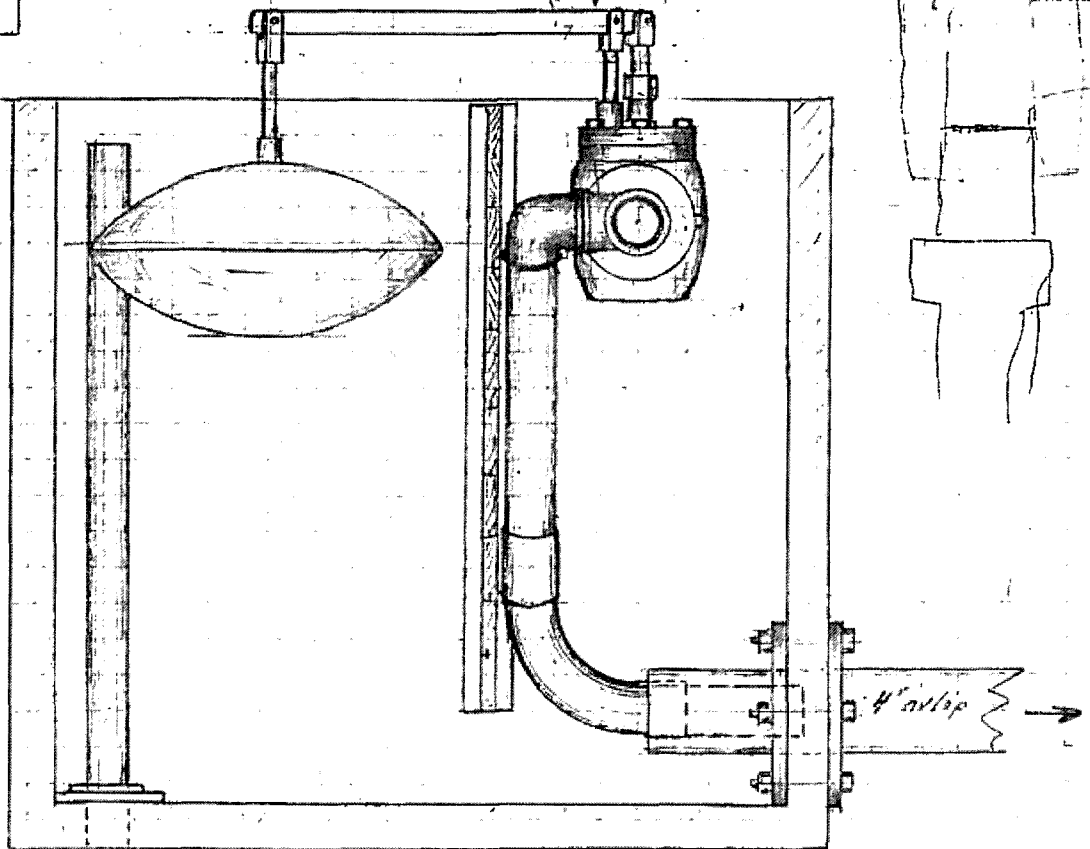
Tidligare rent vanligt
fört inn i kassen
gjordt et T. 10121
med öppningen vana
ned.

Rör R er lutket
med stopp ved
punkt P

← tillig
for fjell-ledninge

← Sett open fra

A

Snitt A-A

L.K. 19.8.65

Norsk Trikotasjemuseum

MUSEUMSSENTERET i Hordaland

Riksantikvaren
Postboks 8196 Dep.
0034 Oslo

Salhus, 15.1.2014

Dykkar ref.:

Vår ref.:26.2014/AKR

Gjeld: rapportering og søknad om midlar til vedlikehald, sikring og stillingar

Vedlagt følger tre dokument:

- 1) Rapport over restaureringsarbeidet i 2013 utført av ekstra ordinære midlar til Salhus Tricotagefabrik**
- 2) Søknad om tilskot til sikring og vedlikehald av Salhus Tricotagefabrik i 2014**
- 3) Søknad om tilskot til vedlikehald i form av stillingar**

Rekneskapen over restaureringsmidlar vil bli ettersendt når rekneskapen er avslutta.

Vedlegg:

Teikning over røyristallasjonar i fabrikk og arbeidarbustadar konstruert og teikna av tilsette ved Salhus Tricotagefabrik. Desse dukka opp mens vi arbeidde med dokumentasjon av fyrrommet.

Til saman 4 vedlegg.

Venleg helsing

Ann Kristin Ramstrøm (sign)
Avdelingsleiar
Norsk Trikotasjemuseum
Museumssenteret i Hordaland

Atle Ove Martinussen (sign)
Direktør
Museumssenteret i Hordaland

Kopi:

Hordaland fylkeskommune, postboks 7900, 5020 Bergen
Bergen kommune, postboks 7700, 5020 Bergen

Aksept av vilkår for tilskudd

Sendes Riksantikvaren senest 4 uker etter dato for tilsagnsbrev. Tilskuddet faller bort hvis ikke mottaker skriftlig aksepterer forutsetningene for tilsagnet.

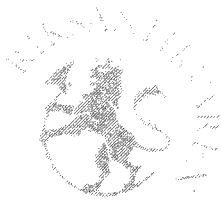
Riksantikvarens saksnummer (<i>må fylles ut</i>):

Riksantikvaren har gitt tilsagn om tilskudd fra statsbudsjettets kap. 1429 til:

Navn/adresse på bygning eller anlegg/tiltak: NORSK TRIKOTASJEMUSEUM - SALHUS TRIKOTASJEFABRIKK	
Tilsagnsbrev datert: 14.03.2014	Tilsagnsbeløp: Kr 1 500 000,-

Jeg/vi kjenner retningslinjene for tilskuddet og aksepterer vilkårene slik de fremkommer i tilsagnsbrev og vedlagte *retningslinjer og vilkår for tilskudd fra statsbudsjettet 20.. kap. 1429.*

Organisasjon/Bedrift/Eier (Bruk blokkbokstaver)	
Kontonummer	Telefonnummer
Adresse	
E-post	
Dato	Sted
Signatur	

ORIENTERING OM FORDELING AV TILSKUDD FRA STATSBUJSJETTET 2014 KAPITTEL 1429 POST 72

Om tilskudd fra post 72 Tekniske og industrielle kulturminner

Post 72 *Tekniske og industrielle kulturminner* erstatter post 72.8 *Tekniske og industrielle kulturminner* i gammel poststruktur. Riksantikvaren forvalter tilskuddsposten. I 2014 har ikke Riksantikvaren fått anledning til å gi forhåndstilsagn for 2015.

I statsbudsjettet for 2014 er det på Riksantikvarens budsjett kap. 1429 post 72 *Tekniske og industrielle kulturminner* satt av kr 58 821 000,- Dette er en reduksjon fra 2013 på kr 1 381 000,- Når forhåndstilsagn gitt i 2013, tilskudd til fullføring av pålagte sikringstiltak på Odda Smelteverk, tilskudd til anlegg med sterk tilknytning til Grunnlovsjubileet, anlegg hvor tilstanden er kritisk, samt anlegg hvor tilskudd fra Riksantikvaren bidrar til å utløse midler fra andre forvaltningsorganer trekkes fra, gjenstår kroner 31 705 000,- til fordeling i 2014.

I *Proposisjon til Stortinget 2013-2014* heter det at målet med bevaringsprogrammet for tekniske og industrielle kulturminner er at *«Dei 10 opphavlege anlegga i bevaringsprogrammet for tekniske og industrielle kulturminne skal ha eit ordinært vedlikehaldsnivå innan utgangen av 2015, mens dei fire anlegga som nyleg er inkluderte i programmet, skal vere sette i stand i løpet av tre til fem år. Midlane under posten er relaterte til nasjonalt mål 6.4. Freda bygningar, anlegg og fartøy skal ha ordinært vedlikehaldsnivå innan 2020.»*

Følgende tildelingskriterier gjelder: *«Midlane på posten skal gå til bevaringsprogrammet for tekniske og industrielle kulturminne og blir primært brukte til sikring, vedlikehald og istandsetjing av anlegga. Det kan òg bli løyvd midlar til andre anlegg som representerer og dokumenterer Noregs tekniske og industrielle historie. Målgruppa er i hovudsak private eigarar og forvaltarar. Tiltak som stansar og hindrar ytterlegare forfall, og tiltak for å fullføre pågåande arbeid med å setje i stand anlegga skal prioriterast ved tildeling av tilskot. Det kan òg ytast tilskot til vedlikehald. Det skal leggjast vekt på at kulturminna skal kunne gi grunnlag for verdiskaping gjennom ny bruk.»*

Ved fordeling av tilskudd vurderer Riksantikvaren flere forhold:

- Om anlegget inngår i Riksantikvarens bevaringsprogram for tekniske og industrielle kulturminner
- Anleggets autenticitet og representativitet for norsk industrialisering

- Anleggets kritiske behov for tiltak som stanser eller forhindrer ytterligere forfall
- Anleggets behov og fysiske tilstand
- Geografisk fordeling av midler
- Prosjektets praktiske og økonomiske gjennomføring og fremdriftsplan

SITUASJONEN OG PRIORITERINGER I 2014

Riksantikvaren har mottatt søknad om tilskudd fra 25 anlegg på til sammen kr 114 580 868,-

Riksantikvaren har i 2014 prioritert:

- Tilskudd til forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av de 14 anleggene som inngår i Riksantikvarens bevaringsprogram for tekniske og industrielle kulturminner
- Slutføring av pålagt sikring av Odda smelteverk
- Tilskudd til anlegg med sterk tilknytning til Grunnlovsjubileet
- Oppfølging av bevilgede forhåndstilsagn
- Tilskudd til anlegg hvor tilstanden er kritisk og det må foretas umiddelbar sikring
- Tilskudd til anlegg hvor tilskudd fra Riksantikvaren bidrar til å utløse midler fra andre forvaltningsorganer.

Vurdering av tekniske og industrielle anlegg

Norges utvikling som industrinasjon er grunnlagt på landets forekomster av naturresurser. Malm og mineraler, skog, fiskerier, kombinert med store vannkraftreservoarer, topografiske forhold og landets lange kystlinje har dannet grunnlaget for Norges industrielle utvikling. Strukturelle endringer i norsk næringsliv de siste årtiene har ført til et økende behov for å ta vare på kulturminner knyttet til norsk teknikk- og industrihistorisk utvikling. Tekniske og industrielle kulturminner er komplekse anlegg som ofte båndlegger store arealer. Riksantikvaren bidrar faglig og økonomisk til antikvarisk istandsetting, vedlikehold og formidling av tekniske og industrielle kulturminner for å nå regjeringens nasjonale mål.

SØKNADSRIST FOR 2015

Søknadsfrist for tilskudd for 2015 vil offentliggjøres i god tid på Riksantikvarens hjemmeside: www.ra.no

RETNINGSLINJER OG VILKÅR FOR TILSKUDD FRA STATSBUDSJETTET KAP. 1429

I. RETNINGSLINJER

1. Generelt om bruk av tilskudd

Midlene fra statsbudsjettet kapittel 1429 skal primært brukes til sikring, vedlikehold og istandsetting av bygninger og anlegg. En mindre del av tilskuddsmidlene kan brukes til prosjektering og prosjektledelse. Tilskuddsmidler skal ikke dekke innvendig standardheving, moderne tekniske installasjoner eller endringer i forbindelse med tilrettelegging for annen bruk.

Det er en forutsetning for utbetaling av tilskudd at arbeidene gjennomføres som spesifisert i tilsagnsbrevet og at vilkårene nedenfor følges.

2. Opplæring/kompetanseutvikling.

Tilskuddsmidlene skal, der det er mulig, kombineres med opplæringsordninger, slik at kompetansen heves og antallet håndverkere/arbeidere med erfaring fra antikvarisk istandsetting øker.

3. Informasjonsplikt

Tilskuddsmottaker plikter skriftlig å underrette Riksantikvaren/fylkeskommunen dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller fremdriftsmessig) endrer seg slik at prosjektet ikke lar seg gjennomføre. Dersom noe uforutsett oppstår, skal det meldes fra. Det må søkes spesielt om eventuell omdisponering av midlene.

4. Tilsagnet er tidsbegrenset.

Tilsagnet er gitt for inneværende år. Det kan overføres til neste år etter søknad. Etter 2 år bortfaller tilsagnet.

5. Utbetaling

Tilskudd kan utbetales etter hvert som mottakeren har behov for å dekke aktuelle utgifter. Utbetalingstakten vil stå i forhold til tilskuddets størrelse og prosjektets framdrift. Forskuddsutbetaling kan avtales spesielt. Utbetaling skal normalt skje på grunnlag av utbetalingsanmodning fra tilskuddsmottaker sammen med rapport og regnskap. Utbetaling skal normalt skje innen 1. november. Riksantikvaren/fylkeskommunen forbeholder seg retten til å holde tilbake hele eller deler av tilsagnsbeløpet inntil sluttregnskap og rapport er mottatt. Dersom prosjektet har andre finansieringskilder, må tilskuddsmottaker dokumentere at øvrig finansiering er i orden i henhold til finanseringsplanen, før utbetaling vil kunne finne sted.

6. Aksept

Bekreftelse på at retningslinjer og vilkår for tilskuddet er akseptert skal sendes Riksantikvaren/fylkeskommunen før første utbetaling finner sted. Aksepten gjelder både i forhold til formuleringer i tilsagnsbrevet og i dette vedlegget.

7. Rapport og regnskap

Snarest mulig, og senest tre måneder etter at prosjektet er avsluttet, skal det sendes regnskap og sluttrapport. Rapporten skal inneholde relevant dokumentasjon (fotografier, tegninger og lignende) som klart viser hvordan arbeidet er gjennomført og om målene for tiltaket/prosjektet er nådd. Dersom arbeidene går over flere år, skal det sendes inn rapport og regnskap en gang i året. Ved prosjekter som mottar større tilskudd enn kr. 250.000, skal regnskapet være attestert av revisor. Ved prosjekter som mottar mindre tilskudd, kan Riksantikvaren/fylkeskommunen kreve at det sendes kopi av regnskapsbilag.

8. Tilbakebetaling

Riksantikvaren/fylkeskommunen tar forbehold om at tilskuddet kan bli krevet tilbakebetalt helt eller delvis dersom mottaker gir uriktige opplysninger. Dette gjelder også om kostnadene viser seg å bli vesentlig lavere enn budsjettert i søknaden, eller dersom tiltaket ikke blir gjennomført etter forutsetningene.

9. Større utstyrsanskaffelser.

Større utstyr bør leies. Dersom det åpenbart faller gunstigst ut, kan slikt utstyr kjøpes. Tilsagnsmottaker foretar selv vurdering av hva som er mest lønnsomt. Innkjøpt større utstyr blir statens eiendom dersom staten er hovedfinansieringskilde. Utstyret kan kreves tilbakelevert når prosjektet er avsluttet. Materiellliste skal til enhver tid holdes å jour, og fremlegges ved prosjektets avslutning.

10. Forsikring

Det er en forutsetning at bygninger og anlegg som mottar tilskudd, er forsikret. I særlige tilfeller kan Riksantikvaren/fylkeskommunen frafalle kravet om forsikring.

11. Oppfølging og kontroll.

Av tilsagnsbrevet fremgår det hvem som har ansvar for å følge opp de antikvariske sidene av istandsettingen med rådgivning og kontrollere og godkjenne de gjennomførte arbeidene. Samme myndighet skal kontaktes dersom uforutsette ting oppstår underveis.

12. Bevilgningsreglementet

Under henvisning til Bevilgningsreglementets § 10 gjør vi oppmerksom på at Riksantikvaren har adgang til å føre kontroll med at tilskuddet brukes etter forutsetningene. Riksrevisjonen har tilsvarende kontrolladgang hjemlet i lov om riksrevisjonen av 7. mai 2004 § 12.

SAKSBEHANDLER
Ulf Ingemar Gustafsson

INNVALGSTELEFON

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
13/00294-12

DERES REF.
26.2014/AKR

DERES DATO

ARK. B - Bygninger

VÅR DATO

268 (Salhus) Bergen - Ho

14.03.2014

Norsk Trikotasjemuseum - Museumssenteret i Hordaland
Salhusvegen 201
5107 SALHUS

v/ Ann Kristin Ramstrøm

**NORSK TRIKOTASJEMUSEUM - MUSEUMSSENTERET I HORDALAND/ SALHUSVEGEN 201,
5107 SALHUS, BERGEN KOMMUNE - VEDRØRENDE SØKNAD OM TILSKUDD FRA
STATSBUDSJETTET 2014 KAP 1429 POST 72**

AVSLAG PÅ SØKNAD OM TILSKUDD TIL I STANDSETTING OG RESTAURERING

TILSAGN OM TILSKUDD TIL FORVALTNING, DRIFT OG VEDLIKEHOLD

Riksantikvaren viser til søknad om tilskudd datert 15.januar 2014 med vedlagt prosjektbeskrivelse, fremdriftsplan og budsjett.

I statsbudsjettet for 2014 er det på Riksantikvarens budsjett kap. 1429 post 72 for tekniske og industrielle kulturminner satt av kr 58 821 000,- Riksantikvaren har mottatt søknad om tilskudd fra 25 anlegg på til sammen kr 114 580 868,-

Riksantikvarens tilskuddsmidler over post 72 skal primært benyttes til større istandsettings- og vedlikeholdsarbeider på de 14 anleggene som inngår i Riksantikvarens bevaringsprogram for tekniske og industrielle kulturminner. Riksantikvaren kan også gi tilskudd til andre anlegg som representerer og dokumenterer norsk teknikk- og industrihistorie.

Ved årets fordeling har Riksantikvaren prioritert tilskudd til forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av de 14 prioriterte anleggene, fullføring av pålagte sikringstiltak på Odda Smelteverk, tilskudd til anlegg med sterk tilknytning til Grunnlovsjubileet, tilskudd til anlegg hvor tilstanden er kritisk, samt anlegg hvor tilskudd fra Riksantikvaren bidrar til å utløse midler fra andre forvaltningsorganer.

Det vises for øvrig til vedlagt og utfyllende informasjon.

På bakgrunn av dette har Riksantikvaren fattet følgende vedtak:

VEDTAK

Riksantikvaren avslår med dette søknad om tilskudd til istandsettingsprosjekter for 2014.

Riksantikvaren gir med dette tilsagn om og utbetaler tilskudd til forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) for 2014 på

kr 1 500 000,- fra kapittel 1429, post 72 til konto 3625.19.69684.

FDV-tilskuddet skal dekke lønn av ansatte håndverkere, kompetansehevende tiltak for håndverkere innenfor relevante fagområder, HMS-tiltak og offentlige utgifter. Tilskuddet kan også brukes til å dekke kostnader forbundet med oppgaver og rutiner som er nødvendige for at bygninger, tekniske systemer og installasjoner skal fungere som tiltenkt. FDV-tilskuddet kan i tillegg benyttes til renovasjon, betjening av systemer og installasjoner, utskifting av materialer, utbedring av mangler, samt rutinemessig forebyggende vedlikehold av bygg, eller deler av anlegget. Alt dette for å opprettholde vern gjennom bruk.

FDV-tilskuddet skal ikke dekke administrative oppgaver, lønn til prosjektleder eller andre administrative stillinger, reiseutgifter, renhold, tilrettelegging for publikum eller andre oppgaver som ligger utenom normal antikvarisk forvaltning, drift og vedlikehold av kulturminnet.

Begrunnelse for avslag på søknad om tilskudd til istandsettingsprosjekt

I lys av ovenfor beskrevne prioriteringsfokus og størrelsen på den totale tilskuddsrammen for 2014, nådde ikke den aktuelle søknaden om tilskudd til istandsetting opp i årets tildeling av midler. Riksantikvaren vil likevel kunne bidra med råd, veiledning og informasjon i det videre arbeidet.

Vilkår for tilsagnet om FDV-tilskudd

FDV-tilskuddet skal brukes som spesifisert ovenfor. Det må stilles krav til antikvarisk kompetanse, samt teknisk og faglig kvalitet hos utførende håndverker. Antikvariske kriterier og forutsetninger skal følges. Riksantikvaren vil være tilgjengelig for spørsmål og veiledning underveis i arbeidet.

Riksantikvaren, eller den Riksantikvaren bemyndiger, har adgang til å følge opp tiltakene med rådgiving og kontroll. Riksantikvaren har rett til å inspisere anlegget/ objektene for å forsikre seg om at arbeidene utføres i samsvar med forutsetningene for tilsagnet. Riksantikvarens inspeksjons- og undersøkelsesrett opphører når arbeidene er godkjent og tilskuddet er utbetalt.

Omdisponering og momsrefusjon

Om tilskuddet ønskes omdisponert til andre tiltak enn de som her er spesifisert, skal dette skje etter skriftlig søknad og i dialog med Riksantikvaren.

Dersom det mottas momsrefusjon på tilsagnsmidlene skal Riksantikvaren informeres, og midlene skal kun brukes i samsvar med skriftlig avtale med Riksantikvaren.

Rapportering

Rapport om arbeider som er utført innen 31. desember 2014 skal sendes Riksantikvaren innen 15. januar 2015.

Fullstendig rapport med regnskap omfattende samtlige bidragsyttere og foto tatt før, under og etter utførte tiltak skal sendes snarest og senest innen tre (3) måneder etter at arbeidet er utført.

Bevilgningsreglementet

Med henvisning til bevilgningsreglementet § 10 gjør vi oppmerksom på at Riksantikvaren har adgang til å føre kontroll med at tilskuddet brukes etter forutsetningene. Riksrevisjonen har tilsvarende kontrolladgang hjemlet i lov om riksrevisjon av 7.mai 2004 § 12.

Begrunnelse for tilsagnet

Riksantikvaren har konsentrert arbeidet med bevaringsprogrammet for teknisk og industrielle kulturminner om 14 større og helhetlig miljøer. Disse anleggene er vurdert som representative for virksomheter og næringer som har vært vesentlige for Norges utvikling som industrinasjon.

Riksantikvaren vurderer Salhus Trikotasjefabrikk som et nasjonalt viktig kulturhistorisk anlegg som representerer en viktig industrigren i Norge. Anlegget har høy pedagogisk verdi, og er et teknisk og industrielt kulturminne av betydning for miljøet det inngår i.

Retningslinjer og vilkår for tilskudd

Vedlagt følger Retningslinjer og vilkår for tilskudd fra statsbudsjettet 2014 kapittel 1429 post 72. Mottaker anbefales å sette seg godt inn i retningslinjene og vilkårene for tilskudd. Det er en forutsetning for utbetaling av bevilget tilskudd at vilkårene både i dette brevet og i vedleggene aksepteres og oppfylles.

Aksept av vilkår for tilskudd

Vedlagt følger **Retningslinjer og vilkår for tilskudd fra statsbudsjettet 2014 kapittel 1429 post 72** og **Akseptskjema**. Det er en forutsetning for utbetaling av tilskudd at vilkårene både i dette brevet og i vedlegget aksepteres ved at Akseptskjemaet returneres oss i utfylt stand innen 4 uker.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker fra mottakelsen av dette brev, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal stiles til departementet, men sendes Riksantikvaren.

Vennlig hilsen

Dagfinn Claudius (e.f.)
avdelingsdirektør

Mari Søbstad Amundsen
konst. Seksjonssjef

Vedlegg:

- 1) Retningslinjer og vilkår for tilskudd fra Statsbudsjettet kap. 1429 post 72
- 2) Skjema for aksept av vilkår
- 3) Orienteringsbrev om fordeling av tilskudd over post 72 for 2014

Kopi til: Hordaland fylkeskommune - Kultur- og idrettsavd., Postboks 7900, 5020
BERGEN

Kontering (til internt bruk for Riksantikvaren)

Konto:

8719

Koststed:

492

VP (res.mål.):

140600

Kap:

1429

Post:

072

Prosjekt (fylles ut etter behov):

Innsatsnummer (fylles ut etter behov):

Tilsagnsnummer:

140720542

Delutbetaling

Avsluttet

Beløp:

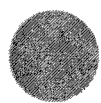
Kr 1 500 000,-

Bankkontonr. til mottaker (kun ved utbetaling):

3625.19.69684

Felt for merknad (eventuelt):

Utbetaling av FDV tilskudd for 2014.

Norsk Trikotasjemuseum

MUSEUMSSENTERET i Hordaland

Klima- og miljødepartementet/

Vår ref:158.14/AKR

Riksantikvaren
Dronningensgate 13
0034 Oslo

13/03/2014-15 14/04-14
←

Salhus 1.4.2014

Klage på avslag på søknad om tilskot til industriminnet Salhus Tricotagefabrik, forvalta av Museumssenteret i Hordaland ved Norsk Trikotasjemuseum

Vi viser til Riksantikvaren sitt brev dagsett 14.3.2014 og Museumssenteret i Hordaland vil med dette framsetje ei klage på dykkar vedtak.

Salhus Tricotagefabrik (1859-1989) har dei siste åra fått ekstra restaureringsmidlar frå Riksantikvaren for å setje i stand store deler av anlegget. Dette set vi stor pris på. Det er likevel ikkje slik at dette har ført til at anlegget er totalrenovert og ferdig sett i stand. Sjølv om det kan sjå ut som Riksantikvaren nå forventar at anlegget er ferdigstilt og har oppnådd normalt vedlikehaldsnivå.

Riksantikvaren har redusert tilskotet til vedlikehald med nærare kr 388 000 for 2014, ei nedgang på 20,57 % frå 2013. I 2013 var tilskotet til vedlikehald på kr 1 888 402, og i 2014 er tilskotet på kr 1 500 000.

Heilt sidan 2007 har vi hatt ei jamn auke i tilskotet basert på pris- og indeksjusteringane, men nå er vi nede på eit tilskot som er lågare enn i 2007. Vi har sidan 2008 motteke i gjennomsnitt omkring 1,8 millionar kroner årleg til vedlikehald. Dette tilskotet vurderer vi som minimum for å kunne forvalta det nasjonale industriminnet på ein forsvarleg måte. Med reduksjonen på kr 388 000 i 2014, kan vi ikkje tilsetje ein ny fast handverkar når den eine av våre handverkarar går av med pensjon august dette år. Dette vil få store konsekvensar for vedlikehaldet på bygg, anlegg og maskinar. I det følgjande gir vi ei kort repetisjon over anlegget sitt omfang:

Salhus Tricotagefabrik (1859-1989) var landets første fullmekaniserte trikotasjefabrikk og høyrer til den første industrialiseringsbølgja i Noreg. Fabrikken er intakt med bygningar, maskinpark, delelager og arkiv. Arkivet er deponert til Bergen Byarkiv. Anlegget er på til saman 31 bygg og har eit samla golvareal på omlag 10.000 m². I tillegg til alle fabrikkbygga har museet tre arbeidarbustader, disponentvilla, skulehus, samt diverse uthus og bodar, uteareal med grøntanlegg, mura elveløp, vegar, stiar, bakkemurar og sjøfront.

Museet si maskinsamling er den største i Noreg innan trikotasjeindustrien. Vi tar vare på maskiner til ulike prosessar i produksjonen av strikka tekstiler, frå ullmottak, vasking, farging, karding, spinning, spoling og strikking, til tilskjering, sying, kvalitetskontroll, pakking og emballering. Store delar av maskinparken er frå tida kring 1900, men produksjonslinja inneheld representative maskiner frå heile epoken anlegget var i drift. Samlinga rommar omtrent 150 strikkemaskiner, 200 symaskiner og 50 maskiner til andre prosessar i garn- og tekstilproduksjon. Rundt 160 av disse er utstilt i produksjonslokala. Desse kommer hovudsakleg frå fabrikkene i Salhus, men også frå andre tekstilfabrikkar i Bergensregionen og andre deler av landet. I tillegg kjem spesialverktøy og eit svært omfattande delelager til maskinene.

Sidan 2007 har museet hatt tre faste handverkarar (med ansvar for maskiner, drift og bygg) i staben, og desse har bygd opp ein omfattande kompetanse på bygget, maskinene og anlegget. Som sagt går den eine av desse av med pensjon i 2014 og vi kan altså ikkje tilsetje ny fagperson grunna nedgangen i tilskotet. Med ein handverkar mindre, kan vi risikere forfall på bygget og anlegget. Det kan redusere verdien av dei ekstra midlane Riksantikvaren har stilt til rådvelde dei siste åra for å sikra restaureringa og vedlikehaldet av bygg og anlegg.

Vi håper at Dykk vil vurdere saken vår på nytt og imøtekomme klagen vår og slik bidra til at Salhus Tricotagefabrik opprettheld den bygningsmessige standard som industriminnet har i dag.

Med helsing

Atle Ove Martinussen

Direktør

Museumssenteret i Hordaland

Ann Kristin Ramstrøm

Leier, Norsk Trikotasjemuseum
Museumssenteret i Hordaland

13/294-14 16.4.14
K

Aksept av vilkår for tilskudd

Sendes Riksantikvaren senest 4 uker etter dato for tilsagnsbrev. Tilskuddet faller bort hvis ikke mottaker skriftlig aksepterer forutsetningene for tilsagnet.

Riksantikvarens saksnummer (må fylles ut): 13 / 00294 - 12

Riksantikvaren har gitt tilsagn om tilskudd fra statsbudsjettets kap. 1429 til:

Navn/adresse på bygning eller anlegg/tiltak: NORSK TRIKOTASJEMUSEUM - SALHUS TRIKOTASJEFABRIKK	
Tilsagnsbrev datert: 14.03.2014	Tilsagnsbeløp: Kr 1 500 000,-

Jeg/vi kjenner retningslinjene for tilskuddet og aksepterer vilkårene slik de fremkommer i tilsagnsbrev og vedlagte retningslinjer og vilkår for tilskudd fra statsbudsjettet 20. kap. 1429.

Organisasjon/Bedrift/Eier (Bruk blokkbokstaver) Museumssenteret i Hordaland	
Kontonummer 3625 19 69 684	Telefonnummer 55251081
Adresse Salhusvegen 201	
E-post annekristin.ramstrom@muho.no	
Dato SALHUS	Sted 9.4.2014
Signatur Atle Ove Martinussen (sign) Annekristin Ramstrøm	

Norsk Trikotasjemuseum
Museumssenteret i Hordaland
Salhusvn. 201, 5107 Salhus, tlf 55251080
www.muho.no

SAKSBEHANDLER
Ulf Ingemar Gustafsson

INNVÅLGSTELEFON

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
13/00294-15

DERES REF.

DERES DATO

ARK. B - Bygninger
268 (Salhus) Bergen - Ho

VÅR DATO
05.05.2014

Norsk Trikotasjemuseum - Museumssenteret i Hordaland
Salhusvegen 201
5107 SALHUS

Foreløpig svar jf. Forvaltningsloven § 11a
Salhus Tricotagefabrik - Norsk trikotasjemuseum og tekstilsenter - klage på avslag på tilskudd fra statsbudsjettet 2014

Vi viser til deres brav datert 1.april 2014 med klage på Riksantikvarens vedtak datert 14.mars 2014.

På grunn av personalmangel og stor saksmengde ved seksjonen for fartøy- og tekniske kulturminner vil det ta noe tid før det kan foretas en forsvarlig utredning av klagesaken. Riksantikvaren tar sikte på å få gjennomført utredningen senest i løpet av høsten.

Vennlig hilsen

Mari Søbstad Amundsen (e.f.)
konst. seksjonssjef

Ulf Ingemar Gustafsson
rådgiver

Kopi til: Hordaland fylkeskommune - Kultur- og idrettsavd., Postboks 7900, 5020
BERGEN/ Klima- og miljødepartementet - kulturminneavdelingen, P.B. 8013 Dep, 0030 OSLO

Rekneskap over restaureringsmidlar til Salhus Tricotagefabrik per 31.12.2013

Dato	Tekst	Prosjekt	Beløp
Utvendig sikring av 1860-bustaden			
	Egeninnsats trearbeid	217	50 000,00
			50 000,00
Innvendig restaurering av 1860-bustaden			
11.09.2013	Lønn prosjekt/engasjement	218	46 115,86
09.10.2013	Lønn prosjekt/engasjement	218	31 809,17
07.11.2013	Lønn prosjekt/engasjement	218	31 809,17
05.12.2013	Lønn prosjekt/engasjement	218	31 809,17
11.09.2013	Feriepenger (av 1440375,7/240096,07)	218	5 533,90
09.10.2013	Feriepenger (av 1427924,09/236939,1)	218	3 817,10
07.11.2013	Feriepenger (av 1468197,51/217680,11)	218	3 817,10
05.12.2013	Feriepenger (av 1391456,71/198520,08)	218	3 817,10
11.09.2013	Arbeidsgiveravgift	218	6 502,34
09.10.2013	Arbeidsgiveravgift	218	4 485,09
07.11.2013	Arbeidsgiveravgift	218	4 485,09
05.12.2013	Arbeidsgiveravgift	218	4 485,09
11.09.2013	Arb.avgift av feriepenger	218	780,28
09.10.2013	Arb.avgift av feriepenger	218	538,21
07.11.2013	Arb.avgift av feriepenger	218	538,21
05.12.2013	Arb.avgift av feriepenger	218	538,21
07.12.2013	LVS, arb.sko 1860-bolig	218	159,20
07.06.2013	Niku, RA	218	408 540,00
10.06.2013	Niku, RA	218	27 845,59
03.07.2013	Niku, RA fargeundersøk. arb.bustad	218	372 112,91
30.09.2013	Niku, 1860-bolig	218	1 100,00
30.09.2013	Niku, 1860-bolig	218	9 181,30
05.12.2013	Ahlsell Norge AS, RA 218	218	376,68
31.12.2013	Wallendahl AS, RA1860-bolig	218	7 331,20
31.10.2013	Norsk Folkemuseum, bok	218	629,00
31.12.2013	Eismann	218	20 000,00
31.12.2013	Wallendahl, maling og utstyr	218	10 000,00
31.12.2013	Eigeninnsats	218	219 559,53
			1 257 716,50
Sikring av berande konstruksjonar i karderier og spinnerier			
05.09.2013	Solberg Sagbruk DA, 1910-bygg	219	4 995,00
02.10.2013	Faannessen AS, RA 219	219	1 037,80
30.09.2013	J H Nævdal Bygg AS, RA	219	65 005,20
30.09.2013	Øystein Boge AS, RA	219	6 725,20
14.02.2013	Franzefoss Gjennvinning, RA	219	5 611,41
12.03.2013	Franzefoss Gjennvinning, RA	219	3 084,38
31.12.2013	Eigeninnsats	219	40 000,00
			126 458,99

Rekneskap over restaureringsmidlar til Salhus Tricotagefabrik per 31.12.2013

Dato	Tekst	Prosjekt	Beløp
Sikring av berande konstruksjonar i rulleboden			
30.09.2013	Øystein Boge AS, RA	220	6 725,20
29.10.2013	Solberg Sagbruk DA, RA	220	9 030,00
21.10.2013	Franzefoss Gjennvinning, RA	220	4 009,36
11.11.2013	Solberg Sagbruk DA, RA 220	220	5 650,20
30.11.2013	Mestersalg Bergen AS, RA	220	1 148,00
12.12.2013	J H Nævdal Bygg AS, RA	220	2 940,00
13.11.2013	BIR Bedrift, RA 220	220	2 349,00
22.11.2013	Neumann Bygg AS, RA 220	220	21 533,70
26.11.2013	J H Nævdal Bygg AS, RA 220	220	138 081,20
25.11.2013	Mestersalg Bergen AS, RA	220	671,20
19.12.2013	Franzefoss Gjennvinning, RA rullebod	220	6 948,03
31.12.2013	Ernst Eismann Eftf. AS, Rullebod	220	27 128,00
21.11.2013	Siemens AS, RA 220	220	8 895,00
31.12.2013	Eigeninnsats	220	40 000,00
			275 108,89
Utbetring av defekt kloakkanlegg			
10.01.2013	BKK Kundetjenester AS, 1/12-12-1/1-13	221	28 007,26
07.01.2013	Bergen kommune, utbetring avløpslekkasje	221	44 219,61
			72 226,87
Oppmuring av utrasa støttemurar på uteområdet			
20.11.2013	Åsane Sand og Singel, RA 222	222	997,60
17.01.2013	Haakon Aase Tørrmuring, støttemurar	222	27 880,00
16.07.2013	Haakon Aase Tørrmuring, RA støttemurar	222	45 400,00
29.07.2013	Åsane Sand og Singel, fiberduk RA støttemur	222	600,00
30.06.2013	Åsane Sand og Singel, fiberduk tørrmur	222	600,00
10.10.2013	Haakon Aase Tørrmuring, RA støttemurar	222	-6 000,00
10.10.2013	Haakon Aase Tørrmuring, RA støttemurar	222	30 785,00
13.08.2013	Haakon Aase Tørrmuring, RA støttemurar	222	98 800,00
25.10.2013	Berit Bruvik Tørrmuring,	222	4 400,00
20.10.2013	SANTEK Sandal Tekniske Tjenster,	222	2 000,00
25.10.2013	Berit Bruvik Tørrmuring,	222	40 600,00
31.12.2013	Berit Bruvik, mur lærarbustad	222	15 600,00
28.10.2013	Åsane Sand og Singel, RA bakkemurer	222	1 200,00
23.11.2013	Berit Bruvik Tørrmuring, støttemur	222	30 600,00
14.11.2013	Haakon Aase Tørrmuring, støttemurar	222	20 400,00
31.12.2013	Haakon Aase Tørrmuring, støttemurar	222	19 400,00
30.12.2013	Berit Bruvik Tørrmuring, støttemurar	222	4 400,00
12.12.2013	Berit Bruvik Tørrmuring, støttemurar 25/11-12/1	222	28 400,00
11.12.2013	Haakon Aase Tørrmuring, RA støttemurar	222	19 600,00
31.12.2013	Eigeninnsats	222	30 000,00
			415 662,60
Oppgradering av rehabilitering av eksterne eldstader i eksterne bygg			
03.06.2013	Ingvald Rognaldsen Murmesterforretning AS,	223	85 048,80
03.06.2013	Ingvald Rognaldsen Murmesterforretning AS,	223	83 749,60
26.04.2013	Ingvald Rognaldsen Murmester, foring piper RA	223	80 000,00
15.05.2013	Ingvald Rognaldsen Murmesterf piper	223	100 000,00
			348 798,40

Rekneskap over restaureringsmidlar til Salhus Tricotagefabrik per 31.12.2013

Dato	Tekst	Prosjekt	Beløp
Restaurering av Kveldheim			
12.03.2013	Per-Bjørnar Fagernes, kopiering vindu Kveldheim	224	50 000,00
04.10.2013	Fru Blaa AS, Kveldheim	224	1 849,00
08.10.2013	Romarheim AS, dekkstøtter RA	224	3 504,00
12.11.2013	Fru Blaa AS, vinduer Kveldheim	224	360,00
17.12.2013	Per-Bjørnar Fagernes, RA Kveldheim	224	100 600,00
30.07.2013	Fru Blaa AS, RA Kveldheim	224	20 715,00
25.11.2013	Mestersalg Bergen AS, RA	224	1 776,80
31.12.2013	Eigeninnsats	224	50 000,00
			228 804,80
Slufføring av arbeidet med dampanlegget			
31.05.2013	Bergen Engros AS, fyrrom RA	225	1 360,00
05.06.2013	Ernst Eismann Eftf. AS,	225	36 569,60
15.07.2013	Protectio AS, ståldører fyrrom	225	14 650,40
27.11.2013	Jan L. Danielsen AS, RA 225	225	58 952,80
13.11.2013	Atlas Copco Kompressorteknikk RA	225	2 745,50
18.11.2013	Norsk Industriolje AS, RA	225	1 790,00
18.11.2013	Norsk Industriolje AS, RA	225	1 640,00
18.12.2013	Ernst Eismann Eftf. AS, RA	225	13 681,60
18.12.2013	A. Titlestad AS, RA dampanlegg	225	15 804,00
26.12.2013	A. Titlestad AS, RA dampkjele	225	15 000,00
29.10.2013	Ernst Eismann Eftf. AS, RA fyrrom	225	91,25
29.10.2013	Ernst Eismann Eftf. AS, RA fyrrom	225	6 116,80
13.10.2013	Atlas Copco Kompressorteknikk RA 225	225	6 869,00
31.12.2013	Eigeninnsats	225	50 000,00
			225 270,95
	SUM kostnader		3 000 048,00